RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 66.104/3
van 4 juni 2019

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat de dagverzorgingscentra betreft’

‡LW-AEGTODIDF-GGBAEVT‡

Op 3 mei 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat de dagverzorgingscentra betreft’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 21 mei 2019. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 juni 2019.

*

‡LW-AEGTODIDF-GGBAEVT‡

1. Rekening houdend met het ogenblik waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat de verkiezingen van 26 mei 2019 tot gevolg hebben dat de regering sedert die datum en totdat een nieuwe regering is verkozen, niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens die de regering in aanmerking kan nemen als ze te oordelen heeft of het vaststellen of het wijzigen van verordeningen noodzakelijk is.

2. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe dagverzorgingscentra die zonder erkenning worden uitgebaat als dagcentrum in het kader van de projecten “alternatieve zorg aan kwetsbare ouderen” van het RIZIV,[1] in een regio waar de programmatie al volledig is ingenomen, de mogelijkheid te bieden om onder bepaalde voorwaarden vóór 15 mei 2009 een voorafgaande vergunning en een erkenning aan te vragen als dagverzorgingscentrum dat uitsluitend gebruikers met een chronische aandoening verzorgt. De erkenning gaat in op 1 juni 2019. Nieuwe voorafgaande vergunningen kunnen pas worden verleend van zodra de overprogrammatie geneutraliseerd is.

Daartoe wordt in bijlage IX van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 ‘betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsdsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers’ een nieuw artikel 60 ingevoegd (artikel 1 van het ontwerp).

Het te nemen besluit treedt in werking op (lees: heeft uitwerking met ingang van) 1 mei 2019 (artikel 2).

[1] Zie het koninklijk besluit van 2 juli 2009 ‘tot vaststelling van de voorwaarden waaronder het Verzekeringscomité met toepassing van artikel 56, § 2, eerste lid, 3°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, overeenkomsten kan sluiten voor de financiering van alternatieve en ondersteunende zorg voor kwetsbare ouderen’ en het koninklijk besluit van 17 augustus 2013 ‘tot vaststelling van de voorwaarden waaronder het Verzekeringscomité van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering overeenkomsten kan sluiten voor de financiering van alternatieve en ondersteunende, geïntegreerde en multidisciplinaire, zorg voor kwetsbare ouderen’. De financiering van de betrokken dagcentra door het RIZIV loopt af op 1 juni 2019 doordat de dagopvang niet langer als een bijkomende verstrekking wordt beschouwd waarvoor financiering wordt verleend.

‡LW-AEGTODIDF-GGBAEVT‡

RECHTSGROND

4.1. In zoverre bij het eerste lid van het ontworpen artikel 60 wordt bepaald dat de betrokken dagverzorgingscentra een voorafgaande vergunning en een erkenning kunnen verkrijgen, “ook als in hun regio de programmatie al volledig ingenomen is”, alsook in zoverre bij het zesde lid ervan wordt bepaald dat er geen nieuwe voorafgaande vergunningen kunnen worden verleend “[z]olang de overprogrammatie niet geneutraliseerd is en er geen ruimte is in de geldende programmatie”, wordt de rechtsgrond daarvoor geboden door artikel 58, § 1, van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, waarbij de Vlaamse Regering wordt gemachtigd de programmatie van de voorzieningen te bepalen. Dat is echter enkel mogelijk in zoverre ook voldaan is aan de overige vereisten in die decretale bepaling, namelijk dat “een evenredige spreiding afhankelijk van de behoeften” moet worden nagestreefd, dat die planning moet worden opgemaakt “aan de hand van objectief meetbare criteria” en dat het moet gaan om een “planning in de tijd en ruimte” van het maximale aantal voorzieningen of van het maximale aantal plaatsen in een voorziening of van het maximale aantal subsidiabele personeelsleden in een voorziening. Bij de toekenning van de voorafgaande vergunningen en van de erkenningen zal met deze decretale vereisten rekening moeten worden gehouden.

4.2. In zoverre bij de overige onderdelen van het ontworpen artikel 60 voorwaarden worden bepaald voor het verlenen van de erkenning en de procedure wordt bepaald voor het verlenen van de voorafgaande vergunning en van de erkenning, moet de rechtsgrond daarvoor worden gezocht in respectievelijk de artikelen 48 en 59 van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

5. Artikel 87 van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, waarvan ook melding wordt gemaakt in het eerste lid van de aanhef, is niet dienstig als rechtsgrond voor het ontworpen besluit. Dat besluit houdt immers geen overgangsregeling in voor voorzieningen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het voormelde decreet reeds aan een regeling inzake de woonzorg zijn onderworpen, maar wel een nieuwe regeling voor voorzieningen die er tot dusver nog niet aan onderworpen waren.

ALGEMENE OPMERKING

6. Overeenkomstig artikel 2 treedt het te nemen besluit in werking op (lees: heeft het uitwerking met ingang van) 1 mei 2019.

De gemachtigde verklaarde dat de ontworpen regeling in de praktijk betrekking heeft op een enkele voorziening en dat de aanvraag van die voorziening nog niet is ingediend en dus ook nog niet in behandeling is genomen. Zij bevestigde dat in het licht daarvan, de uiterste datum van 15 mei 2019 voor de gezamenlijke aanvraag van de voorafgaande vergunning en de erkenning (in het ontworpen artikel 60, vierde lid) moet worden weggelaten. In dat geval heeft de terugwerkende kracht tot 1 mei 2019 ook geen zin.

‡LW-AEGTODIDF-GGBAEVT‡

Er bestaat geen bezwaar tegen het verlenen van terugwerkende kracht aan het te nemen besluit met ingang van 1 juni 2019 (namelijk de datum waarop de erkenning ingaat), zolang niet met terugwerkende kracht procedurele voorwaarden worden opgelegd, zoals de regeling van het indienen van een aanvraag.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7. Gelet op hetgeen zo-even is uiteengezet over de rechtsgrond, moet in het eerste lid van de aanhef de verwijzing naar artikel 87 van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 worden weggelaten en moet een verwijzing naar de artikelen 48 en 59 ervan worden toegevoegd.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS Jo BAERT

‡LW-AEGTODIDF-GGBAEVT‡